

Nordisk Forening for Leksikografi
Generalforsamling 2. juni 2017, Reykjavík
Årsberetning

0. Indledning

”Nordisk forening for leksikografi (NFL) er en faglig forening av nordiske leksikografer som har til formål å utvikle praktisk og vitenskapelig ordboksarbeid i Norden og å fremme nordisk samarbeid om leksikografi. Foreningen ble stiftet i Oslo i 1991 i forbindelse med den første Konferanse om leksikografi i Norden.”

”§ 2 Foreningens formål er å arbeide for å utvikle praktisk og vitenskapelig ordboksarbeid i Norden, og å fremme nordisk samarbeid om leksikografi.”

<http://sprogkoordinationen.org/aktoerer/andre-aktoerer/nordisk-forening-for-leksikografi/>

Jeg skal i det følgende berette om foreningens aktiviteter siden sidste generalforsamling.

På den seneste generalforsamling hadde man nogle mere prinsipielle diskussioner om foreningens aktiviteter. Der blev også gennemført en spørgeskemaundersøgelse og evaluering i forbindelse med den seneste konference. Resultaterne af diskussionerne viste generel tilfredshed med foreningens virke, men også at foreningen bør være opmærksom på de forandringer der sker og tage nye initiativer. En række af disse tiltag er blevet sat i gang i den forløbne periode – fx en bredere annoncering af symposierne og lanceringen af en Facebook-side.

En fortsat udfordring er dog at det kan være svært at finde tid til NFL-arbejdet – NFL-arbejdet er frivilligt arbejde som må indordne sig ordinære arbejdsforpligtelser. Det gælder bestyrelsesmedlemmerne, men også redaktører og arrangører af aktiviteter.

1. NFL's bestyrelse: medlemmer og aktivitet

På generalforsamlingen i København d. 22. maj 2015 blev følgende bestyrelse valgt:

Henrik Hovmark, Danmark, formand (indvalgt 2011; valgt som formand 2013 og 2015)

Þórdís Úlfarsdóttir, Island, næstformand (indvalgt 2013)

Hanne Lauvstad, Norge, kasserer (indvalgt 2015)

Pär Nilsson, Sverige, sekretær (indvalgt 2013)

Maria Lehtonen, Finland, bestyrelsesmedlem (indvalgt 2015)

Caroline Sandström, Finland, suppleant (valgt som suppleant 2015)

Åse Wetås, Norge, suppleant (valgt 2009)

Bestyrelsen har holdt et konstituerende møde umiddelbart efter seneste generalforsamling samt to ordinære møder, et ved symposiet i 2016 og et umiddelbart inden konferencen i 2017. Derudover har formanden og sekretæren haft møde med LexicoNordicas to hovedredaktører ved symposierne for at evaluere og for at diskutere praktiske spørgsmål, publiceringsstrategi, ansøgninger og fremtid. Formanden har ligeledes samarbejdet med hovedredaktørerne om ansøgninger og evalueringer til Nordplus. Bestyrelsen har derudover været i løbende kontakt via e-mail. Maria Lehtonen gik på barsel i slutningen af 2016, og Marias opgaver har siden været varetaget af øvrige bestyrelsesmedlemmer, og af suppleanten Caroline Sandström.

Bestyrelsens arbejde er siden sidste generalforsamling blevet omorganiseret. De formelle poster – formand, næstformand, kasserer og sekretær – er opretholdt, men selve arbejdet er organiseret i arbejdsopgaver som alle medlemmer har mulighed for at melde sig til. Hver arbejdsopgave og arbejdsgruppe har en tovholder, og den enkelte gruppe kan organisere arbejdsopgaven efter eget ønske. De vigtigste arbejdsopgaver har i den forløbne periode været følgende: økonomi; hjemmeside og kommunikation/pr/synliggørelse; medlemsadministration; fremtidig administrationsløsning; referater og arkiv; ansøgninger; arrangementer; publikationer; visioner, mål og udvikling. Der er tilfredshed med den nye organisation: Arbejdsopgaverne kan fordeles på flere personer og bliver dermed mindre tidskrævende, og alle bestyrelsesmedlemmer bidrager aktivt til foreningens arbejde og får kendskab til de forskellige administrative og organisatoriske opgaver og foreningens virke i det hele taget. Omorganiseringen er dermed også et forsøg på at tage højde for de tids- og resurse-mæssige udfordringer med hensyn til administration som foreningen står over for.

2. NFL's økonomi

NFL's økonomi er stort set uændret, og foreningen har en god reserve – hvilket foreningen nyder godt af, da kontingentindtægterne er begrænsede. NFL's to hovedaktiviteter – symposier og konferencer – er stadig afhængige af fondsstøtte. NFL har heldigvis haft fortsat held med sine ansøgninger, først og fremmest til Nordplus Nordiske Sprog. NFL har også fået støtte fra Fondet for dansk-norsk samarbejd til afholdelse af de to symposier. Foreningen har derudover haft mindre udgifter til investeringer i forbindelse med den nye administrationsløsning og til kommunikation, og vil fortsat have det i den kommende periode. Disse udgifter finansieres af foreningens reserve. I den kommende periode kan der muligvis komme udgifter til fortsat upload af foreningens publikationer til publiceringsplatformen Open Journal System (fra efteråret tidsskrift.dk). Dette arbejde er hidtil blevet udført af Dansk Sprognævns sekretariat som et led i Digitaliseringsprojektet, men disse penge er nu opbrugt, og der vil skulle indgås en aftale med Dansk Sprognævn om upload i fremtiden.

3. NFL's aktiviteter 2015-2017

Symposier – og LexicoNordica

Der er blevet afholdt to symposier, begge på Schæffergården nord for København. Symposiet i januar 2016 havde temaet Nordiske ordbøger og pædagogik. Symposiet i januar 2017 havde temaet Navne i nordiske ordbøger. Leksikografer og andre fagfolk fra alle de nordiske lande bidrog som vanligt til de to symposier. NFL modtog støtte fra Nordplus Nordiske Sprog og Fondet for dansk-norsk samarbejde til afholdelsen af de to symposier.

Der er ligeledes blevet udgivet to numre af LexicoNordica med tematiske bidrag fra symposierne: LexicoNordica nr. 22 (2015) med temaet Sproglige varieteter i nordiske ordbogsressurser, og LexicoNordica nr. 23 (2016) med temaet Nordiska ordböcker och pedagogik. NFL kunne atter glæde sig over uvurderlig støtte fra Nordplus Nordiske Sprog til udgivelsen af disse to publikationer.

Jeg vil gerne benytte lejligheden til at takke LexicoNordicas redaktion, dels de fem landsredaktører, dels hovedredaktørerne Emma Sköldberg og Henrik Lorentzen for en stor indsats i forbindelse med både symposium og udgivelse af LexicoNordica. Rikke Hauge takkes også for administrativ hjælp – og Laurids Kristian Fahl for layout og hjælp med distribution af LexicoNordica.

LexicoNordicas redaktion har fortsat overvejelserne vedrørende symposiets og LexicoNordicas fremtidige form, bl.a. på møderne mellem NFL's formand og LexicoNordicas to hovedredaktører. For symposiets vedkommende bliver det kommende symposiums emne nu annonceret offentligt og blandt medlemmerne, med opfordring til at komme med forslag til foredrag og/eller foredragsholdere. Dette har allerede givet resultater. Det overvejes også stadig om LexicoNordica fortsat skal udkomme som trykt publikation. Punktet blev diskuteret på forrige generalforsamling. Meget taler for en elektronisk publikation, men der bliver stadig fremført argumenter for den trykte bog, som fx at man let kan få øje på forskellige artikler inden for et tema i et trykt bind.

Konferencer – og konferencerapport

14. Konference om Leksikografi i Norden bliver afholdt netop nu, 30. maj - 2. juni 2017 i Reykjavík. Konferencen er arrangeret af Det Arnarnagranske Institut for islandske studier, Stofnun Árna Magnússonar í íslenskum fræðum, i samarbejde med NFL. Arrangementskomitéen består af Ásta Svavarsdóttir, Halldóra Jónsdóttir, Helga Hilmisdóttir og Þórdís Úlfarsdóttir.

Konferencen har ligesom sidst et tema: Ordbøger og sproglige ressourcer. Det er glædeligt at der er fuldt program ved konferencen – herunder en stor postersektion.

Nordplus Nordiske Sprog skal igen takkes for generøs og nødvendig støtte, og vi er glade for at NFL dermed stadig kan bidrage til nordisk sprogforståelse.

Konferencerapporten fra den seneste konference i København i 2015 udkom i 2016. Rapporten blev redigeret af Asgerd Gudiksen og Henrik Hovmark – som hermed takkes for indsatsen. Rapporten blev udgivet med støtte fra Nordplus Nordiske Sprog og Nordisk Forskningsinstitut, Københavns Universitet.

Revision af Nordisk leksikografisk ordbok

Bestyrelsen har kontaktet redaktørerne af den nuværende, trykte ordbog og spurgt om input til tankerne om en revision eller ny udgave. De tidligere redaktører anbefalede samstemmende at en revision ikke var umagen værd, idet bogen længe har været forældet, og anbefalede i stedet en ny udgave eller en helt ny publikation. Redaktørerne var også enige om at en evt. ny udgave eller ny bog skal publiceres på nettet. Emnet tages op som et særskilt punkt ved denne generalforsamling, og afhængigt af resultatet vil bestyrelsen nedsætte en arbejdsgruppe med bred deltagelse fra hele Norden, som i givet fald kan gå videre med en nøjere undersøgelse af et sådant projekt.

Udvalgsarbejde vedr. modersmålsordbøger

Der er udarbejdet en liste med projekter. Man konstaterede i forbindelse med arbejdet at der pågår lignende arbejde i det EU-finansierede COST-projekt. Evt. yderligere arbejde skal i givet fald koordineres med øvrige, lignende aktiviteter.

4. Evaluering

Som nævnt blev der uddelt et spørgeskema ved den forrige NFL-konference i København – med mulighed for at evaluere og give input til den aktuelle konference og til NFL's aktiviteter i det hele taget. Der indkom 16 besvarelser, hvilket kunne være højere, men svarene gav alligevel værdifuldt input som supplement til diskussionerne på generalforsamlingen.

Evalueringen viste følgende hovedtendenser – primært vedrørende konferencerne:

- De nordiske konferencer i leksikografi fremhæves generelt for overskueligheden, den gode stemning og optimale betingelser for netværk og udveksling af erfaringer.
- Motivationen for at komme til NFL's konferencer bunder ofte i en interesse for både det sproglige og det leksikografiske, altså muligheden for at få belyst flere forskellige sider af leksikografiske spørgsmål og for at holde sig fagligt ajour.
- Mht. indførelsen af et tema ved konferencen i København: Reaktionen var overvejende positive: Temaet bliver set som en mulighed for at profilere konferencerne som aktivitet.
- Det opleves ikke som et kommunikationsmæssigt problem at sproget er skandinavisk – tværtimod fremhæves det som en absolut styrke.
- Flere bemærker at det desværre bliver vanskeligere at få finansieret deltagelse i NFL's aktiviteter af forskellige, institutionelt relaterede grunde.
- Vigtigheden af at nå ud til yngre personer/studerende og at nå en større brugerkreds nævnes flere gange.
- Symposierne opfattes stadig som forholdsvis lukkede, og arbejdet med at gøre dem mere tilgængelige under en eller anden form bør fortsættes.

5. Digitaliseringsprojektet

Digitaliseringsprojektet er blevet endeligt afsluttet. NFL's to skriftserier, LexicoNordica og Nordiske Studier i Leksikografi (konferencerapporterne) er tilgængelige på ojs.statsbiblioteket.dk – som søgbare pdf'er med mulighed for at søge på en række metadata. Adressen vil dog skifte til tidsskrift.dk i løbet af 2017. Det er meget vigtigt at NFL har denne platform for sin aktivitet og sine publikationer.

Som nævnt skal der fremover findes en aftale om upload med Dansk Sprognævn. NFL vil også denne gang gerne takke Dansk Sprognævns sekretariat, herunder især Anni Renner Mortensen, for hjælp med upload af NFL's to publikationer. Anni har også været behjælpelig med andre spørgsmål og sørget for information om publiceringsplatformen.

6. NFL's administration

Bestyrelsen har siden sidste generalforsamling fortsat arbejdet med nye administrationsløsninger. Rikke Hauge udfører stadig de vigtigste administrative opgaver og udfører det praktiske arbejde med at arrangere symposierne. Men bestyrelsen har samtidig sat sig ind i det administrative arbejde og fx arbejdet videre med et webbaseret administrationsprogram. Medlemsadministrationen kan nu overføres til dette program, som også kan bruges til udsendelse af opkrævninger, meddelelser osv. I den kommende periode vil man se nærmere på om programmet også kan bruges til indbetalinger, kontingent og regnskab.

7. Kommunikation og pr

NFL's officielle hjemmeside ligger stadig som en underside på Sprogkoordinationens hjemmeside. Adressen er dog for nylig blevet ændret til:

<http://sprogkoordinationen.org/aktoerer/andre-aktoerer/nordisk-forening-for-leksikografi/>

Vær derfor opmærksom på ændringen hvis man vil henvise til foreningen eller allerede gør det. Vi har selv adgang til at redigere siderne, og systemet (Umbraco) er forholdsvis let at sætte sig ind i og bruge.

NFL lancerede en Facebook-side for NFL i marts 2016, næsten samtidig med fejringen af færdiggørelsen af Norsk Ordbok. Facebook-siden giver mulighed for andre typer kommunikation, og kontakt med flere brugere og interesserede. Dette er vigtigt, dels for at kunne opretholde foreningens medlemstal, dels for at kunne udbrede kendskabet til foreningens arbejde og den indsats der gøres, både hvad angår det leksikografiske og det nordiske. Udfordringen er – som altid – at sørge for løbende opslag og aktivitet på siderne.

Slutord

Jeg afgår som formand for NFL ved denne generalforsamling, efter to formandsperioder. Det har været spændende at arbejde med NFL's aktiviteter, men også med organisationen og med det nordiske. Ikke mindst det sidste har fået en langt større plads hos mig i de forløbne fire år. Jeg vil gerne takke de øvrige medlemmer i bestyrelsen for en positiv indstilling til arbejdet, og for lysten til at finde løsninger og udvikle organisationen. En tak skal også lyde til Rikke Hauge for råd og hjælp, og til alle øvrige som jeg har samarbejdet med.

Henrik Hovmark
formand for NFL
2.6.2017